Муркаш район хаҫачӗ

Ҫӗнтерӳ ялавӗ

1944 ҫулхи майӑн 5-мӗшӗнчепе тухать

48 (7579) № * Юн кун, 2008 ҫулхи июлӗн (утӑ) 2-мӗшӗ * Хакӗ ирӗклӗ

Вырӑс-чӗрлӗхпе ӗҫлекенсен республикӑри конкурсӗнчен

Маттур, Фаина Николаевна!

Район администрацийӗн пуҫлӑхӗ Ю. ИВАНОВ Суворов яч. хис. хуҫалӑхӗн техник-осеменаторне Фаина Николаевна МАКСИМОВАНА республикӑри конкурсра 2-мӗш вырӑна тухнӑ ятпа саламларӗ.

Юлашки ҫулсенче Раҫҫей Федерацийӗн Президенчӗ палӑртнӑ «Агропромышленноҫ комплексне аталантарасси» приоритетлӑ наци проекчӗ ял хуҫалӑх предприятийӗсене, ялта пурӑнаканcене ҫӗнӗ аталану ҫулне уҫса ӗҫлеме вӑй панине, хӑйсем ку таранччен пурнӑҫланӑ ӗҫсем ҫине вӗсене ҫӗнӗлле пӑхма хистенине, кашнин умнех ҫӗнӗ тӗллевсем лартса ҫакна валли ҫӗнӗ ӗҫ мелӗсем алла илме, производствӑна ҫӗнӗ технологисем кӗртме хавхалантарнине пурсӑмӑр та курса тӑратпӑр. Ҫанӑ тавӑрса ӗҫе кӳлӗнкисен продуктивлӑхӗ ӳсрӗ. Кунта конкретлӑ ӗҫлекенӗн ӑсталӑхӗ малти вырӑнта тӑрать. Ҫакна асра тытса тата общество вылӑх-чӗрлӗх патӗнче чунне парса ӗҫлекенсен малтуртӑмлӑхне аталану ҫулӗ ҫинче пурнӑҫпа тан илсе пырас тӗллевпе республика ҫулленех машинӑпа ӗне сӑвакан операторсемпе ӗнесене вӑхӑтра пӗтӗлентерессишӗн яваплӑ пулса тӑракан техник-осеменаторсен конкурсне ирттерет.

Кӑҫал та ҫак ырӑ пуҫару кун йӗркинчен тухса ӳкмерӗ. Районти конкурсра ҫӗнтерни сем республикӑри ӑмӑртӑва хутшӑнчӗҫ. Вӑл кӑҫал июнӗн 10-11-мӗшӗсенче Елчӗк районӗнчи «Прогресс» хуҫалӑхра иртрӗ. Пирӗн районтан унта 9 ҫынран тӑракан команда хутшӑнчӗ. Хутшӑнчӗ те ҫитӗнӳпе таврӑнчӗ. Техник-осеменаторсем хушшинчи ӑмӑртура Суворов яч. хис. хуҫалӑхри Фаина Николаевна Максимова 2-мӗш пулчӗ. Пирӗн ентеш вылӑх-чӗрлӗх отраслӗнче 1976 ҫулта Вӑрнарти ял хуҫалӑх техникумне вӗренсе пӗтернӗренпех. Хӑй ӗҫне ӑста пӗлекен ветфельдшер юлашки икӗ ҫулта тӑван хуҫалӑхра 100 ӗне пуҫне 100 пӑру илме пултарни – пысӑк ӳсӗм.

– Районта ирттерекен ҫакнашкал конкурса техник-осеменаторта ӗҫлеме пуҫланӑранпа тӑтӑшах, 19-мӗш ҫул хутшӑнтӑм. Республика шайне те пӗрре мар тухма пултартӑм. Хамӑр ӗҫтешсемпе хутшӑнма пултарни питӗ кӑмӑллӑ. Хамӑн ӗҫӗмре пӗрле ӗҫлекен дояркӑсене вӗсен тимлӗхӗшӗн тав тӑватӑп, – терӗ Фаина Николаевна **(пӗрремӗш сӑн ӳкерчӗкре сылтӑмри)** пӗрле ӑнӑҫлӑ ӗҫлекен тата кӑҫал районти машинӑпа ӗне сӑвакан операторсем хушшинче иртнӗ конкурсра иккӗмӗш вырӑн йышӑннӑ Валентина Макарова ҫине ӑшшӑн пӑхса, хӑй тунӑ ҫитӗнӳ нумай ҫулхи ӗҫ кӑтартӑвӗн пӗрлехи ҫимӗҫӗ пулнине палӑртса.

Фаина Николаевнапа пӗрле ҫак конкурса хутшӑннӑ ҫамрӑк оператор Ольга Витальевна Петрова **(иккӗмӗш сӑн ӳкерчӗкре)** «Герой» хуҫалӑхӗн Ҫӗньял Шурчари сӗт фермине 8-мӗш ҫул ӗҫлет. Ҫулленех малтисен ретӗнче. Иртнӗ ҫул вӑл районти чи нумай сӗт сӑвакан пулчӗ. Районти ӗнесене машинӑпа сӑвакан ҫамрӑк операторсем хушшинче кӑҫал ҫу уйӑхӗн 30-мӗшӗнче иртнӗ конкурсра ҫӗнтерӗскер, республикӑра та район ятне яман, 4-мӗш вырӑна тухнӑ.

Пӗлтӗр республикӑри техник-осеменаторсем хушшинче пӗрремӗш пулнӑ Лариса Анатольевна Капирова («Януш» автономлӑ коммерциллӗ мар организаци, Вомпакасси ялӗ) ӑмӑртӑва хутшӑнса кӑҫал та ятарлӑ парне тивӗҫнӗ.

А. БЕЛОВ.

Автор сӑн ӳкерчӗкӗсем.

Район уй-хирӗсенче

Симӗс ӗҫ ҫи пуҫланчӗ

Ҫур аки хыҫҫӑн юлашки вӑхӑтсенче пулнӑ ҫумӑрсем хресчене ассӑн сывлаттарса ячӗҫ. Вӑхӑтра тата агротехнологие пӑхӑнса акнӑ хирсенче паян самай ӳснӗ тырӑ калчи хумханса ларать. Тухӑҫ ҫинчен шутлакансем гербицидсемпе ӗҫлесе ҫум курӑкӗсен пусӗсене усӑнтарнӑ, сӑтӑрҫӑсене хирсенчен хӑваласа кӑларнӑ е ку енӗпе ӗҫлеҫҫӗ, ҫӗр улми речӗсене икшер хут та кӑпкалатнӑ, вылӑх кӑшманӗсен анисенче ҫумпа кӗрешес пӗрремӗш тапхӑра вӗҫленӗ.

Иртнӗ кунсенче пӗрлешӳллӗ хуҫалӑхсем вылӑх апачӗ хатӗрлес ӗҫе кӳлӗнчӗҫ. «Герой», Ильич яч. хис., Ленин яч. хис., Суворов яч. хис., «Оринино», «Свобода», «Ударник» хуҫалӑхсем утҫине хатӗрленӗ техникӑпа нумай ҫул ӳсекен курӑксене ҫулма ыттисенчен маларах тухрӗҫ. Кӑҫал ку курӑксем районӗнче 9706 гектар йышӑнаҫҫӗ. Унран тата пӗр ҫул ӳсекен курӑкран районти ҫӗр ӗҫченӗсен 8478 тонна утӑ, 15480 тонна сенаж, 12667 тонна силос хатӗрлемелле.

Июнӗн 1-мӗшӗ тӗлне хуҫалӑхсем 105 тонна утӑ хатӗрленӗ. Сенаж хывас ӗҫе «Волга» тата Ильич яч. хис. хуҫалӑхсем, силос янтӑлама «Герой», «Ударник» хуҫалӑхсем пуҫӑннӑ.

ХАМӐР ИНФ.

Райадминистрацире

Хастар ӗҫпе тивӗҫнӗ

Районти тӗп больницӑн, Муркаш ял тӑрӑхӗн, Ильинка ял тӑрӑхӗн администрацийӗсем ыйтнисене тивӗҫтерсе, район администрацийӗн пуҫлӑхӗн 2008 ҫулхи июнӗн 10-мӗшӗнчи 363 № йышӑнӑвӗпе ҫаксене район администрацийӗн Хисеп грамотисемпе наградӑланӑ:

1. Ҫынсен сывлӑхне сыхлас ӗҫре нумай ҫул тӑрӑшса вӑй хунӑшӑн:

– **Ирина Николаевна АВДЕЕВАНА**, районти тӗп больницӑн поликлиника медсестрине;

– **Надежда Андреевна КУЗЬМИНАНА**, районти тӗп больницӑн участокри терапевтне;

– **Эльвира Валериевна ПЕТРОВАНА**, Шетмӗпуҫӗнчи пӗтӗмӗшле практика врачӗн уйрӑмӗн пӗтӗмӗшле практика врачне;

– **Валентина Николаевна СЕРГЕЕВАНА**, районти тӗп больницӑн хӗрарӑмсен консультацийӗн акушеркине.

2. Нумай ҫул хушши тӑрӑшса вӑй хунӑшӑн тата обществӑлла ӗҫсене хастар хутшӑннӑшӑн – **Юрий Иванович ПЕТРОВА**, «Муркашри кирпӗч завочӗ» уҫӑ акционер обществин директорӗн ҫумне.

3. Вырӑнти самоуправлени органӗсенче нумай ҫул хушши тӑрӑшса ӗҫленӗшӗн тата обществӑлла ӗҫсене хастар хутшӑннӑшӑн – **Борис Ананьевич САПОЖНИКОВА**, Ильинка ял тӑрӑхӗн пуҫлӑхне.

2010 ҫулта – Пӗтӗм Раҫҫей переписӗ

Хатӗрленӳ ӗҫӗсем тытӑнчӗҫ ӗнтӗ

Унччен Раҫҫейре пурӑнакан пӗтӗм халӑх переписне 2002 ҫулта ирттернӗччӗ. Ҫитес вӑхӑтра ӑна 2010 ҫулта ирттерме палӑртнӑ. Ҫавна май Чӑвашстат хушӑвӗпе килӗшӳллӗн Пӗтӗм Раҫҫей переписне хатӗрлессипе 2008 – 2010 ҫулсенче туса ирттермелли ӗҫсен планне ҫирӗплетнӗ, ятарлӑ комисси йӗркеленӗ. Ку ӗҫсем районта та сарӑлса пыраҫҫӗ.

2008 ҫулхи октябрь уйӑхӗнче ҫынсен тӗрӗслевлӗ переписне (унта 300 пин таран ҫынна шута илӗҫ) Хабаровск хулин тӗп районӗнче, Санкт-Петербург хулин Петроград районӗнче, Мускав облаҫӗнчи Балашиха хулин территорийӗнче тата «Балашиха хула округӗ» муниципаллӑ йӗркеленӗвӗн 12 ялӗнче туса ирттерӗҫ. Ҫакӑ пӗтӗмпех 2010 ҫулхи переписе ӑнӑҫлӑ ирттерессипе, программӑпа методологи тата йӗркелӳ ыйтӑвӗсене татса парассипе, илнӗ сведенисене тата итогсене автоматизаци мелӗпе пӗтӗмлетессипе ҫыхӑннӑ.

Перепиҫе йӗркеллӗ ирттересси тата унӑн пахалӑхӗ нумай енчен хатӗрленӳ ӗҫӗсене кирлӗ пек туса ирттернипе ҫыхӑннӑ. Чи малтанах кунта ҫак ӗҫсене асӑнса хӑвармалла:

– муниципаллӑ территори единицисемпе муниципаллӑ йӗркелӳсен чиккисене тӗрӗс палӑртса тухмалла;

– урамсен ячӗсем, вӗсене ҫырса ҫакнисем, ялсенче ҫуртсемпе хваттерсен номерӗсем пулмалла.

Ку ӗҫсене туса ирттерессишӗн, урамсене ҫӗрлехи вӑхӑтра ҫутатассине йӗркелессишӗн вырӑнсенчи влаҫ органӗсем ответлӑ пулса тӑраҫҫӗ. Манмалла мар: хатӗрленӳ тапхӑрӗнче тата перепис вӑхӑтӗнче вӑхӑтлӑх перепис ӗҫченӗсен ӗҫне кирлӗ пек туса пырасси ытларах ялсенче адрес хуҫалӑхне тивӗҫлӗ шайра йӗркеленипе ҫыхӑннӑ. Ку ӗҫпа халӑхне вырӑнти самоуправлени органӗсемпе пӗрле районсемпе хуласенчи патшалӑх статистикин органӗсем те тӗрӗслесе тӑраҫҫӗ.

Хатӗрленӳ тапхӑрӗнче ҫынсен шучӗ пирки тӗрӗс информаци илме Раҫҫей Федерацийӗнчи граждансене регистрацилемелли тата регистраци учетӗнчен кӑлармалли правилӑсене тӗрӗс пурнӑҫласа пыни пулӑшать. Куншӑн вара Раҫҫей Федераци миграци службин, шалти ӗҫсен пайӗсен сотрудникӗсен, чи малтанах милицин участокри инспекторӗсем тивӗҫлӗ пулса тӑраҫҫӗ.

2002 ҫулта перепис ирттернин опычӗ ҫавна кӑтартса парать: общежитисене, пурӑнмалли ҫурт-йӗр хуҫалӑх организацийӗсенче усӑ курманнисем тесе шутланса тӑракан пурӑнмалли ҫуртсене, суту-илӳ точкисем ҫывӑхӗнче вырнаҫнӑ пурӑнмалли ҫуртсен микрорайонӗсене уйрӑмах пысӑк тимлӗх уйӑрмалла.

Хатӗрленӳ ӗҫӗсем 2008 ҫулхи иккӗмӗш кварталта тытӑнчӗҫ ӗнтӗ. 2008–2009 ҫулсенче перепис валли картографи материалӗпе – ялсен схема материалӗсемпе тата районсен схема карттисемпе тивӗҫтерес ӗҫсене туса ирттерме пӑхнӑ.

З. ВИНОГРАДОВА,
Чӑвашстатӑн предприятисен статистикин Муркаш районӗнчи пайӗн тӗп специалист-эксперчӗ.

Республика кунне халалланӑ

Уявсем ӑнӑҫлӑ иртнӗ

Николай Федоров Президент июнӗн 27-мӗшӗнче Чӑваш Республикин Министрсен Кабинечӗн ларӑвне ирттерчӗ. Малтанах вӑл Республика кунне паллӑ тунӑ кунсенче ирттернӗ мероприятисен малтанхи кӑтартӑвӗсене пӗтӗмлетрӗ. Вӗсем ҫӗртмен 18-24-мӗшӗсенче иртнӗ. Ҫӗртмен 18-мӗшӗнче Чӑваш Республикин Министрсен Кабинечӗ Раҫҫей Перекет банкӗпе килӗштерсе ӗҫлесси ҫинчен Герман Оскарович Грефпа килӗшӗве алӑ пуснӑ. Раҫҫей Перекет банкӗ 2008-2010 ҫулсенче Чӑваш Ен экономика аталанӑвне 175 миллиард тенкӗрен кая мар, ҫав шутра кӑҫал 55 миллиард тенкӗ, хывать. Раҫҫейӗн пӗрремӗш «Раҫҫей инновацине – Раҫҫей укҫа-тенки» форумӗнче ҫӗртмен 19-20-мӗшӗсенче 700 ҫын, ҫав шутра 450-шӗ ытти регионсемпе ют ҫӗршывсенчен, 23 регионран, Чӑваш Енпе пӗрле, 120 Раҫҫей организацийӗн представителӗ хутшӑннӑ. Пурӗ 70 миллиард тенкӗлӗхе яхӑн 100 ытла инвестици килӗшӗвне тата протоколне алӑ пуснӑ. «Управлени. Экономика. Аталану» экономика форумне ҫӗртмен 20-21-мӗшӗсенче 1200 ҫын ытла хутшӑннӑ, ҫав шутра:

36 ют ҫӗршыв дипломати корпусӗн ячӗсем, вӗсен канашҫисем, суту-илӳ представителӗсем;

Патшалӑх Думин 15 депутачӗ;

федерацин ӗҫ тӑвакан влаҫӗн 20 представителӗ, ҫав шутра Регионсен аталанӑвӗн, Ют ҫӗршыв ӗҫӗсен, Экономика аталанӑвӗн министерствисенчен, Раҫҫей ФСФРӗнчен, коммуналлӑ хуҫалӑха реформӑлама пулӑшакан фондран, т. ыт. те.

Федерацин ӗҫ тӑвакан влаҫӗн ытти органӗнчен, Раҫҫей Федерацийӗн 58 субъектӗнчен - Красноярск, Краснодар крайӗсенчен пуҫласа Ленинград, Мускав, Саратов, Самар, Тюмень облаҫӗсен, Тутарстан, Чечен республикисен, Мускав, Петербург, Калининград хулисенчен тата ыт. те представительсем;

24 ҫӗршывран 62 предприяти представителӗ – Австри, Итали, Япони, Польша, Хорвати, Кувейт Патшалӑхӗ, Беларуҫ Республики, Германи т. ыт. те - пӗрремӗш ертӳҫӗсен шайӗнче;

Раҫҫей Федерацийӗн экономика секторӗн 394 организацийӗн представителӗ – ертӳҫисем;

235 финанс тата инвестици организацийӗсен представителӗсем – ертӳҫисемпе управляющийӗсем;

Чӑваш Республикин 424 организацийӗн представителӗсем.

(Вӗҫӗ 2-мӗш стр.).

Уяв пӗтӗмлетӗвӗ

Суту-илӳ анлӑ пулнӑ

Районта Республика кунне ирттерме суту-илӳ предприятийӗсем активлӑ хутшӑнчӗҫ. Ҫапла вара июнӗн 24-мӗшӗнче Муркашпа Мӑн Сӗнтӗр райповӗсем тата Муркаш пасарӗ 126 суту-илӳ точки ӗҫлеттернӗ. Сутуҫӑсем ҫак кун пӗрлехи тӑрӑшулӑхпа 4 миллион та 544 пин тенкӗлӗх тавар сутнӑ. Тепӗр кунне вара...

Уяв хыҫҫӑн район центрӗнчен 2 автомашина тӗрлӗ ӑпӑр-тапӑр тиесе тухма тивнӗ. Уяв тума пӗлетпӗр те тирпейлӗх пирки те манас мар. Ку малашлӑх валли.

Хамӑр инф.

Юбилей

Саламлатпӑр

Елшик ялӗнче пурӑнакан **Елизавета Константиновнапа Евстафий Романович РОМАНОВСЕМ** ҫак кунсенче мӑшӑрланса ҫемье ҫаврӑни 55 ҫул ҫитнине паллӑ турӗҫ. Ҫав ятпа вӗсене ҫирӗп сывлӑх, канлӗ ватлӑх, иксӗмли телей сунатпӑр. Ҫӑкӑр-тӑвар сӗтел ҫинчен ан таталтӑр, укҫа-тенкӗ ҫитсе пытӑр, ачусем савӑнтарччӑр.

Салампа хӗрӗпе кӗрӳшӗ, ывӑлӗ, 5 мӑнукӗ, 4 прамӑнукӗ, тӑванӗсем, кӳршисем.